

Barentsin aluekatsaus

syksy 2011

ThinkBarents on Lapin korkeakoulukonsernin yhteinen ESR-hanke, jonka tavoitteena on luoda osaamis- ja palvelumalli tuottamaan ajantasaista tietoa Barentsin alueesta elinkeinoelämän, tutkimuksen ja kehittämistoiminnan tueksi.

Hankkeen tavoitteena on löytää keinoja, joilla olemassa oleva tieto saadaan mahdollisimman tehokkaasti kanavoitua sitä tarvitseville. Tarkoituksena on kehittää think tank-toimintamalli, joka hyödyntää Lapin korkeakoulukonsernin ja sen sidosryhmien Barents-osaamista. Tulevaisuudessa toimintamallia on tavoitteena laajentaa koko Barentsin alueen kattavaksi ENPI Kolarctic-ohjelman avulla.

Lisätietoa: www.barentsinfo.org/thinkbarents

Tässä numerossa:

- Uutisia Kuolan niemimaalta ja Venäjän Barentsista
- Erikoistarkastelussa: Venäjän presidenttivaalit
- Tarkemmassa tarkastelussa: Murmanskin ja Arkangelin talousluvut
- Tulevia tapahtumia
- Lähteet ja lisätietoa

Uutisia Kuolan niemimaalta ja Venäjän Barentsista

Uudella "Venäjän Lappi"- brändillä halutaan lisää sijoittajia ja turisteja (11.7.2011)

Peurojen "troikka" kutsuu
Venäjän Lappiin

Murmanskin [talouskehityksministeriön](#) kilpailu uudesta tuotemerkestä [Venäjän Lapille](#) on päättynyt. Uudella brändillä halutaan kehittää koko alueen kattavaa matkailuklusteria ja nostaa Venäjän Lapin tunnettavuutta Kuolan niemimaan ulkopuolellakin. Tavoitteena on saada lisää sijoittajia ja matkailijoita markkinoimalla entistä tehokkaammin ja myönteisemmällä tavalla alueen kulttuuriperintöä, luontoa, historiaa, perinteitä ja tapahtumia. Kilpailussa oli mukana erilaisia alueen graafikkojen ja kohderyhmien suunnittelemia logoja. Näistä asiantuntijaraati valitsi kaksi vaihtoehtoa, joita kaikkien oli mahdollisuus äänestää Kuolan niemimaan [virallisen matkailuportaalin](#) sivuilla. Jää nyt nähtäväksi, onnistutaanko välittämään Venäjän Lapin valtteja ja rakentamaan myönteistä matkailuimagoa voittajalogolla (ks. kuva), jonka sopivuus on jo herättänyt epäilystä ja kritiikkiä.

Huom! Murmanskin alueen kaksikieliseen (rus, eng) matkailuportaaliin on kätevästi koottu kaikki Kuolan hotellit, kohteet ja matkanjärjestäjät: <http://www.murmantourism.ru/eng/sdghsdfhs/>

Arktinen alue on vakauden tyyssija (30.9.2011)

Anton Vasiliev: "[Arktinen alue, meidän koti meidän tulevaisuus](#)"

Arkangelissa syyskuussa pidetyssä kansainvälisessä foorumissa Venäjän ulkoministeriön erikoislähettiläs Anton Vasiliev painotti, kuinka arktinen alue on todellakin dialogin eikä suinkaan vastakkainasettelun tila. Myöhemmin Murmanskin kolmannessa kansainvälisessä talousfoorumissa (yhteenveto tapahtumasta englanniksi [tästä](#) ja kuvat [facebookista](#)) hän muistutti Venäjän olleen ensimmäinen valtio, joka julkaisi [arktisen strategian](#) vuonna 2008. Arktisissa strategioissa käsitellään kunkin arktisen valtion oikeutta toimia alueella ja yleensä logistisia sekä luonnon monimuotoisuuteen ja ympäristön suojeluun liittyviä kysymyksiä. Vasilievin mielestä näiden kysymysten edistäminen onnistuu vain valtioiden välisellä yhteistyöllä ja näin tulee myös tapahtumaan. Hänen mukaan arktisella alueella 97 % resursseista on jo jaettu, joten siellä mahdollisuus konfliktiin on olematon. Vasiliev luottaa Arktisen neuvoston kykyyn luoda yhteistyöedellytykset arktisten valtioiden välillä. "Arktinen alue ei ole mikään ruutitynnyri vaan kaikki osapuolet kykenevät yhteistyöhön" julisti erikoislähettiläs Murmanskissa.

Arktisen alueen puhdistamista tehostetaan (30.10.2011)

[Valeri Jazevin](#) mukaan arktinen alue tullaan puhdistamaan hinnalla millä hyvänsä

Duuman varapuhemies ja Venäjän kaasuliiton puheenjohtaja [Valeri Jazev](#) kertoi lokakuun alussa Murmanskissa pidetyssä lehdistötilaisuudessa että [Mihail Somov](#)- aluksella pystyttiin viimeisten kahden kuukauden aikana keräämään [Wrangelinsaarelta](#) jo 2000 tynnyriä jäteöljyä. Arktisella alueella jätteiden ja saastuneiden alueiden määrä oli kuitenkin odotettua suurempi mutta Jazevin mielestä ”Arktisen alueen puhdistaminen on

kuitenkin hitaasti etenevä mutta peruuttamaton prosessi ja tietysti ennen kaikkea rahakysymys”. Duuman varapuhemies esitteli, miten valtio aikoo puhdistaa vuoteen 2015 mennessä Barentsin meren pohjoispuolella sijaitsevaa [Franz Josefin maata](#) 2,3 miljardilla ruplalla (11.11.11 n. 55,3 milj. €). ”Tätä summaa valtio tulee tarvittaessa myös korottamaan ja jatkossa arktiselle alueelle lähdetään vain sellaisella teknologialla, joka ei vaaranna sen herkkää ekosysteemiä” lisäsi Jazev. Alueen ympäristötilaa tulevat arvioimaan lähikuukausina Murmanskissa vierailevat amerikkalaisen ympäristöjärjestön ([EWG](#)) edustajat ja asia tulee olemaan myös teemana kaupungissa järjestettävässä [Venäläis-saksalaisessa raaka-ainefoorumissa](#). ”Tarvitsemme myös ulkopuolista arviointia arktisen alueen nykytilasta ja tulevaisuudesta” korosti lopuksi Venäjän kaasuliiton puheenjohtaja.

Murmanskin väestönkehitys yhä negatiivinen (16.9.2011)

Murmanskin kaupungin ja alueen väestö jatkaa vähenemistään. Venäjän federaation toisen väestönlaskennan ([2010](#)) alustavien tulosten mukaan kaupungissa asui vuoden 2011 alussa 307700 (v. 1989 => 472000) henkeä, joista 46 % miehiä ja 54 % naisia. Vuodesta 2002 alueelta on muuttanut pois 96400 asukasta ja nykyään Kuolan niemimaalla asuu jo alle 800'000 henkeä (796100). 93 % asukkaista elää kaupungissa ja Murmanskin jälkeen suurimmat keskuksat ovat Apatiitti (59700 as.), Severomorsk (45000 as.) ja Montšegorsk (45000 as.). Alueellakin naiset ovat enemmistönä (52,2 %).

Työllisyystilanne pk-yrityssektorilla huolestuttava Murmanskin alueella (3.8.2011)

Venäjän tilastokeskuksen tuoreimmat luvut paljastavat, että vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä pienet ja keskisuuret yritykset työllistivät Murmanskin alueella vain 48500 henkilöä eli Luoteis-Venäjän mittakaavassa tulos on suhteutettuna alueen väestöön toiseksi huonoin Nenetsian (ks. [aluekatsaus tammi-helmikuu 2011](#)) jälkeen. Arkangelissa sektori työllistää 87200 (as. 1,185 milj.) ja [Vologdassa](#) (as. 1,3 milj.) 107300 henkilöä. Myös Kuolan niemimaata vähemmän asutetuilla alueilla tilanne näyttää paremmalta: Karjalan tasavallassa 61900 ja Novgorodissa 56300 henkilöä. Pietarin pk-sektori on odotetusti suurin Luoteis-Venäjällä työllistäen 695000 henkilöä.

Murmanskin viranomaiset yhteistyöhön ”Venäjän liike-elämä”-liiton kanssa (21.10.2011)

Alueen ja kaupungin viranomaiset ovat sopineet lokakuun lopulla aloittavansa laajan yhteistyön ”Venäjän liike-elämä” ([Деловая Россия](#))- järjestön kanssa. Vuonna 2001 perustettu ”Venäjän liike-elämä”(DR) lukeutuu Venäjän teollisuus- ja yrittäjäliiton ([RSPP](#)) sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä edustavan [OPORA](#) - tukijärjestön jälkeen maan tärkeimpiin liike-elämäliittoihin. DR:n Murmanskin osaston ja [Sebastes](#)- kalastusyhtiön puheenjohtaja [Aleksander Ivanovitš Grivniak](#) ja Murmanskin kaupunginjohtaja Aleksei Veller (ks. [aluekatsaus marras-joulukuu 2010](#)) allekirjoittivat sopimuksen, jonka päämäärä on edistää kaupungin vetovoimaa, houkutella ulkopuolisia investointeja ja saada alueen menestyvimmit nuoret yrittäjät osallistumaan entistä enemmän aluekehitykseen. DR-liitto ajaa myös kymmenen yritysklusterin perustamista Venäjän federaatioon. Samassa tilaisuudessa liiton valtakunnallinen puheenjohtaja [Boris Titov](#) ja alueen kuvernööri Dmitri Dmitrienko näkivät konkreettisen mahdollisuuden kehittää kalastusklusteria juuri Murmanskin alueella: ”*potentiaali on valtava ja tätä varten kalastussektoria ja – teollisuuden tuotantovälineitä täytyy modernisoida*” totesi Boris Titov. Dmitrienko puolestaan uskoo, että klusterin perustamisen myötä lähivuosina Murmanskin lohi tulee korvaamaan Venäjällä lähes täysin markkinoita johtavan ja suosittu Norjan lohen.

Aleksander Grivniak, Boris Titov ja Dmitri Dmitrienko haluavat perustaa Murmanskin alueelle maan tärkeimmän kalastusklusterin.

Sijoitusmahdollisuudet Zapoljarnyissa ja Nikkelissä (14.10.2011)

Viisumivapauden toteuduttua [Etelä-Varangin](#) kunnan ja [Petsamon piirin](#) välillä lokakuun puolivälissä norjalainen liike-elämän valtuuskunta kävi tutustumismatkalla [Zapoljarnyissa](#). Tarkoituksena oli kartoittaa Murmanskin alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa mahdollisia investointikohteita ja keinoja monipuolistaa Petsamon piirin kaivoskaupunkien liike-elämää. Tähän saakka venäläisten yritykset laajentaa liiketoimintamahdollisuuksia ovat kilpistyneet heti alkuunsa Petsamon piirin syrjäiseen asemaan. Nyt 40000 asukkaan kokoisessa Petsamon piirissä odotetaan paljon norjalaisilta, joilla uskotaan olevan tarvittavaa kokemusta ja osaamista piirin kehittämiseksi. Venäläiset esittelivät tämänhetkiset sijoituskohteet alueellaan:

- Kuolan kaivosyhtiö ([KGMK](#)), joka työllistää jopa 70 % väestöstä ja tuotantolaitokset sijaitsevat Petsamon piirin (Nikkeli ja Zapoljarnyi) lisäksi myös Montšegorskissa. Vuosituotanto on 8 milj. tonnia malmia. Kun on kyse uusien laitteiden hankinnasta, kaivosyhtiö ei tee eroa kotimaisten ja ulkomaisten yritysten välillä, vaikka yleensä se ostaa ulkomaista tekniikkaa. KGMK on myös halukas käyttämään kansainvälisten yritysten tarjoamia konetekniikan palveluita;
- Vähittäiskaupan ja peruspalveluiden kehittäminen on toinen tärkeä sektori, johon kaivataan ulkomaista rahaa;

- Matkailu lienee kuitenkin konkreettisin mahdollisuus, sillä alueen infrastruktuuri on kehittymätön ja piiristä puuttuu majoituspalveluita. Norjalaisten turistien tulo edellyttää kuitenkin hotellien ja ruokapaikkojen pikaista rakentamista. Tärkeitä kohteita ovat myös [Kalastajasaarento](#), jonne paikalliset yrittäjät aikovat rakentaa virkistysmajoja matkailijoille ja [Liinahamarin](#) satama, jossa tarjotaan jo kuningasrapusafaria, sukellusta ja sotilaallisia matkakohteita. Ongelmana näissä kahdessa kohteessa on ulkomaalaisten pääsy vain erityisluvalla. Tämä lupakysymys yritetään kuitenkin ratkoa virallisella tasolla jo lähikuukausina. Muita kohteita ja vetonauloja ovat Golfstream-niminen lahti, jonne moskovalainen liikemies suunnittelee matkailutukikohdan perustamista ja tietysti 12 km syvä kairanreikä, jota ollaan kuitenkin pyhittämässä jälleen tutkimuskäyttöön.

Uudella viisumivapaa-alueella yhteistyötä ja vuoropuhelua tullaan edistämään myös lokakuun alussa Nikkelissä avatun norjalaisen [SIVA](#)- kehitysyrityksen konttorin kautta. Sivan uusi toimipiste tulee toimimaan tapaamispaikkana ja liiketoimintahautomona paikallisille ja kansainvälisille yrittäjille.

"Mäkkäri" tulee Murmansiin aikaisintaan vuonna 2012 (1.11.2011)

Ensi vuonna uudesta Volnasta saanee myös BigMacin (kuva [Thomas Nielsen](#))

Remontissa olevan [Volna-ostokekuksen](#) uudet omistajat haluavat maailman suurimman hampurilaispikaruokaketjun "McDonald's" ravintolan ensi vuonna valmistuvaan tavarataloonsa. Kaupunginjohtaja Aleksei Veller (ks. [aluekatsaus marras-joulukuu 2010](#)) on vahvistanut amerikkalaisjättiläisen tulon kaupunkiin: "pitää muistaa, että Volna ei ole yksityisomistuksessa, siksi kaupunki on mukana neuvottelemassa McDonald'sin kanssa sopivia tiloja ravintolalle, joka valmistuttuaan olisi maailman pohjoisin hampurilaisravintola. Haluamme, että jo ensi vuonna kaupunkilaiset pääsevät nauttimaan kuuluisan pikaravintolan herkuja". Veller totesi vielä, että McDonald's tulee todennäköisesti avaamaan aluksi vain ajokaista-tyyppisen

ruokapaikan.

Murmanskin uudessa toimenpideohjelmassa luvassa parempaa tulevaisuutta (29.9.2011)

Kaupungin viranomaiset ovat julkaisseet toimenpideohjelmansa juhluvuodelle 2016, jolloin kaupunki täyttää 100 vuotta (4.10.2016). Tärkeän merkkipaalun vuoksi aiotaan lähivuosina panna kunnolla töpinäksi ja tehdään Murmanskista mukavampi paikka elää ja työskennellä. Arktika- hotellin remontit valmistuvat vuonna 2013, Gazpromin [koulutuskeskus](#) vuonna 2015, liikuntapaikkoja kunnostetaan ja niitä rakennetaan lisää, jätteidenkäsittelyä parannetaan, Pietariin johtavaa tietä laajennetaan nelikaistaiseksi ja myös uusia kerros- ja omakotitaloja rakennetaan huomattavissa määrin. Suunnitelmat ovat saatavilla venäjäksi ja englanniksi [tästä](#).

Reaalitulot ja palkat kasvussa Murmanskin alueella (23.9.2011)

[Murmanskin tilastokeskuksen](#) mukaan Kuolan asukkaiden reaalitulot tammi-elokuun välisenä aikana nousivat 6 % verrattuna edelliseen vuoteen ja ovat keskimäärin [24029 ruplaa](#)/kk (11.11.11 n. 576 €). [Novgorodin tilastokeskuksen](#) mukaan korkeimmat kuukausipalkat Luoteis-Venäjällä ansaitaan keskimäärin juuri Murmanskin alueella (30425 RUB/kk, 11.11.11 n. 730€). Virallinen kuukausipalkka on Pietarissa 29428

Perustarvikkeiden ostoskorin hinta Luoteis-Venäjällä kesäkuussa 2011

RUB/kk, Komissa 27244 RUB/kk, Arkangelissa 23773 RUB/kk, Kaliningradissa 19123 RUB/kk, Novgorodissa 17108 RUB/kk, ja Pihkovassa 15190 RUB/kk. Alkaen vuoden 2010 tilastoista, oman poikkeuksensa muodostaa virallisesti Arkangelin alueeseen kuuluva Nenetsien autonominen piirikunta, jossa palkkataso on Luoteis-Venäjän korkein. Öljyn ja kaasuvarojen ansiosta piirikunnan keskipalkka on 48 700 RUB/kk (11.11.11 n. 1170€). Pienen asukasmääränsä (42 600) vuoksi piirikunta ei ole koko Arkangelin alueen kannalta kuitenkaan tilastollisesti merkittävä. 2011 kesäkuusta alkaen Murmansk on ollut ensimmäisellä sijalla mitä tulee ruoan kalleuteen. Peruselintarvikkeiden ostoskori maksaa Murmanskissa 3.390 RUB eli n. 81 € (Venäjällä keskimäärin 2.761 RUB), Arkangelissa 3.299 RUB. Halvin ruokakori on Novgorodissa 2.732 RUB. Vuodesta 2010 alkaen Luoteis-Venäjän keskimääräinen reaalitulo asukasta kohden on 19 700 RUB/kk, mikä on hiukan korkeampi kuin Venäjällä keskimäärin (18 600 RUB/kk). Työttömyysluvut ovat Venäjän alhaisimpia (6.2% Luoteis-Venäjällä, 7.5% muualla).

Erikoistarkastelussa: Venäjän presidenttivaalit

Kaksi miestä yksi päätös – kirjoittaja Eeva-Kaarina Kari

Lokakuun alussa sekä presidentti Dmitri Medvedev että pääministeri Vladimir Putin kertoivat vuoden 2012 presidentin vaalien ehdokasasettelusta. Mielipiteet ja pohdinnat julkaistiin 3.10.2011 [Presidentin hallinnon sivuilla](#).

Mitä sanoi istuva presidentti D. Medvedev haastattelussaan kolmelle valtakunnan televisiokanavalle?

Puheensa alussa hän korostaa kansalta saamaansa vahvaa luottamusta häneen ja hänen tekemiinsä uudistuksiin. Valtakaudellaan hän ei ole tehnyt strategisia virheitä. Kuten tiedetään, presidentti ja pääministeri edustavat samaa puoluetta ”Yhtenäinen Venäjä”, joka on tukenut kumpaakin aikanaan presidentinvaaleissa. Koska molempien poliitikkojen maan johtamista koskevat kehitysstrategiat ovat yhteneväiset, ei ole syytä kilpailuun eikä riitelystä. Vastaava esimerkki löytyy Yhdysvalloista, jossa päätettiin Barack Obaman ja Hillary Clintonin välisestä ehdokasasettelusta esivaaleissa.

Vaikka Medvedev nauttii luottamusta, hän myöntää Putinin olevan maan auktoriteettisin poliitikko, jonka suosion mittarit ovat hieman korkeammat. Medvedev poliitikkona ymmärtää asian maan hyödyn nimissä eikä lähde mukaan kynnäpääpolitiikkaan. Se, joka haluaa vastakkainasettelua kahden johtavan poliitikon välillä, tulee pettymään. Omien ambitioiden edelle menee kahden tulevan vaalin voittaminen. Vastuunsa tuntevan henkilön tehtävä on palvella omaa maataan. Jos kuitenkin äänestäjien mieltymykset muuttuisivat, hänen täytyisi ottaa se huomioon. Tilanteet voivat odottamatta muuttua. Presidentti toteaa, että kahden tavallisen ihmisen kuuluu kuitenkin tukea toinen toistaan.

Sen jälkeen kun vaalien juoni paljastui ja tulos koettiin ennalta määrättyksi, ihmisten mielenkiinto vaaleihin romahti. Medvedev ei tätä hyväksy. Tällaiset henkilöt ovat vastuuttomia, vilpillisiä ja jopa provokaationhaluisia. Kokouksen päätös on vain suositus tukea kahta henkilöä. Kansa toteuttaa vaalit ja kuka tahansa voi ”lentää” niistä ulos. Tämä ilmiö on tuttu Venäjän ja monien muiden maiden historiassa. Kukaan ehdokas ei ole ennalta valittu ja ns. turvassa, eikä mitään ennalta määrättyä tulosta ole olemassa. Presidentti ei tunne, että ihmiset olisivat väsyneitä tai välinpitämättömiä politiikkaan. Hän muistelee 90-lukua, jolloin kansalaiset seurasivat herkeämättä poliittisia taisteluja televisioidensa ääressä. Tilanne maassa oli silloin vaikea ja sekasortoinen. Ihmisten elämä on nykyään muuttunut järjestäytyneemmäksi, mikä laskee mielenkiintoa. Hän toivoo ihmisten äänestävän, koska se on kansalaisvelvollisuus eikä kukaan kansalainen saa olla välinpitämätön oman isänmaansa kohtalosta. Demokratiassa ihmiset äänestävät tai hylkäävät.

”Putinmedvedev” on valmis jatkamaan valtion johdolla

Varapääministeri [A. Kudrinin](#) eroa Medvedev kommentoi lyhyesti ja ankarasti. Maassa on presidentin hallitus, joka noudattaa presidentin ohjaamaa linjaa. Joka ei siihen suostu, joutuu sivuun. Näitä periaatteita noudattaa kuka tahansa valtion päämies Venäjällä.

Presidentti Medvedev ei aio kampanjoida. Kansalaiset tekevät päätöksensä näyttöjen perusteella. Tämäkin on demokratiaa. Presidenttiydestä kampanjointi tulee olemaan terävää ja kovaa taistelua, vaikka vastustajien käyttäytyminen on korrektaa. Tällä hetkellä on jo havaittavissa internetissä ja blogeissa käytävän vilkasta mielipiteiden vaihtoa. Kirjoittajat ja kommentoijat edustavat maan nuorta sukupolvea. Medvedevin mukaan internet ei saa olla ainoa väline, joka erottautuu mielipiteiden moninaisuudella. Maan hallituksen pitää heijastaa myös Venäjän kaikkien kansalaisten näkemyksiä. Tähän joukkoon kuuluu kannanottoja oikealta, keskustasta, vasemmalta, konservatiiveilta ja demokraateilta. Tällaisen parlamentin legitimitetti on huomattavasti korkeampi.

Jos Venäjän kansa luottaa ”Yhtenäiseen Venäjään” ja antaa sille hallituksen muodostamisen, toimeksiannon saa Medvedev. Hän lupaa uudistaa hallituksen kokoonpanon täysin.

Puheenvuoronsa lopussa presidentin rooli muuttuu kovasta politiikasta perheen isäksi. Perhe ei ole suuresti iloinnut ”Yhtenäisen Venäjän” päätöksestä. Isää tuskin nähdään kotona tulevaisuudessakaan useasti. Perhe auttaa häntä kuitenkin kaikessa.

Miksi Vladimir Putin haluaa uudelleen presidentiksi? <http://www.president.kremlin.ru> 12.10.2011.

Putin antoi ensimmäiset kommenttinsa lehdistölle vierailullaan Kiinassa. Artikkelin mukaan päätös pyrkiä presidentiksi liittyy hänen harrastuksiinsa. Poliittisesti onnistuneen Kiinan vierailunsa aikana Putin antoi haastattelun paikalliselle medialle. Kun häneltä tiedusteltiin judon mustan vyön, taisteluhävittäjällä lentämisen sekä syvänmeren sukelluksen positiivisesta vaikutuksesta politiikkaan, hän kertoi pitävänsä kaiken uuden kokemisesta. Lisäksi hän kertoi rakastavansa uusiin asioihin perehtymistä. Prosessi luo mielihyvää. Muistellessaan vierailuaan buddhalaisessa [Shaolinin luostarissa](#) hän totesi urheiluharrastusten myötävaikuttavan positiivisesti mihin tahansa toimintaan. Putinilla oli ollut tilaisuus seurata munkkien loistavia taistelulajiesityksiä. Hän oli ajatellut: ”*Minä en kykene samaan kuin he.*”

Kiinalaiset toimittajat jatkoivat aihetta viittaamalla Putinin lausuntoon roolistaan toimia kaleerilaivan orjana, joka on tehnyt päätöksen ryhtyä hoitamaan uudelleen presidentin virkaa.

Venäjän tulevaisuutta Putin valotti Medvedevin kanssa yhteisesti tekemällään päätöksellä, joka on ehdottomasti oikea. Päätös ei heikennä, vaan se päinvastoin vahvistaa hallintojärjestelmää.

Kaikki vaaleissa tehtävät ehdotukset jätetään Venäjän kansalaisten arvioitaviksi. Kahden vallan kahvassa olevan miehen käsitykset tulevasta työstä ovat selkeät, ja he toimivat avoimesti ja rehellisesti kaikissa eteen tulevilla haasteilla.

Tarkemmassa tarkastelussa: Murmanskin ja Arkangelin talousluvut

Kehitysluvut yhä maan keskitason alapuolella

Venäjän talous kasvaa, kaikki tietävät sen. Kasvualueet eivät kuitenkaan löydy Venäjän Barentsin alueelta, jota venäläisissä tilastoissa luokitellaan yleensä marginaaliseksi ja ongelmalliseksi. Liittovaltion aluekehitysministeriö on laatinut raportin vuoden 2011 tammi-heinäkuulta Venäjän Federaation alueilta. Raportista ilmenee, että vain muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta tilastoluvut sekä Murmanskin että Arkangelin alueilta ovat huolestuttavia ja maan keskiarvon alapuolella. Yleisarvio Murmanskin ja Arkangelin sosiaalisesta ja taloudellisesta tilanteesta on, että ne jäävät niiden 53 alueen joukkoon jotka suoriutuvat keskimääräistä huonommin (ks. kartan punaiset alueet). Kaksikko pärjää yhtä huonosti myös niiden reaalityöväen vertailussa maan keskiarvoon. Teollisuuden luvut ovat olleet pettymys. Teollisuustuotannon indeksi Murmanskin alueella on 98.5 %; Arkangelin alueella indeksi on laskenut niinkin alas kuin 81.9 %:iin, vain Nenetsian piirikunnan indeksi on tätäkin heikompi 76.4 %. Huomionarvoista on, että keskimääräinen indeksiluku Venäjällä on 105.5 %. Verrattaessa vuosien 2011 ja 2010 tammi-

heinäkuuta, ministeriö on laskenut että kannattavien yritysten määrä on laskenut Arkangelin alueella 37,7 prosenttiyksiköllä. Murmanskin lukemat pysyttelevät kohtuullisina osaksi siitä syystä että alue onnistuu jonkin verran houkuttelemaan ulkomaisia toimijoita. Myös Arkangelin ja Murmanskin paikallisten yritysten

toiminnan kannattavuus on alle maan keskitason. Alueiden yrityksistä 55–60 % tekee voittoa, kun keskimääräinen lukema

Venäjällä on 65,3 %. Alueet eivät erityisesti houkuttele kotimaisia investointeja. Vaikka ministeriö ei annakaan tarkkoja lukuja, kumpikaan alue ei yllä keskimääräiselle tasolle. Rakennusala on mennyt poikkeuksellisen heikosti tänä vuonna verrattuna edellisvuoden samaan ajanjaksoon. Murmanskissa tilanne on heikoin koko Venäjällä, sillä uusien asuntojen rakentaminen on pudonnut peräti 95 %:lla. Arkangelissäkin pudotusta on tullut 40,1 %. Kun taas keskivertaisella alueella kasvu on ollut 70,4 %:n luokkaa. Työllisyydessä ja liikevoitossa alueet jäävät niin ikään tilastoissa keskiarvon alapuolelle. Sen sijaan reaalityöväen kasvussa kyseiset Barentsin alueet pääsevät lähelle valtakunnallista mediaania. Venäjän Barentsissa vain Komin tasavalta on tilastollisesti keskivertaisesti kasvava ja vahva alue (ks. kartan keltaiset alueet) ja Suomen lähialueella vain Pietarin ja Leningradin taloudet kasvavat ripeästi ja vankasti (ks. kartan

Aluekehitysministeriön piirtämä kartta taloudellisesta tilanteesta alueittain alkuvuonna 2011

vihreät alueet). Muut talousveturit Venäjällä ovat [Länsi-Siperia](#), Sotšin olympialaisten [Krasnodarin aluepiiri](#), [Sahan tasavalta](#) tai Jakutia sekä maan itäisin subjekti eli [Tšukotkan aluepiiri](#).

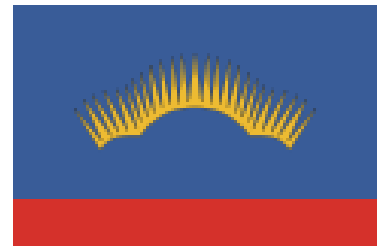

[Hanti-Mantsiisk](#): täällä Venäjä kasvaa...

...[Apatiitti](#): täällä kehitys polkee paikallaan

Murmanskin talouskehityksen luvut tammi-syyskuu 2011

Seuraavassa Murmanskin alueen tuoreimmat talousluvut kuluvan vuoden tammi-syyskuulta. Prosenttilukuja on verrattu vuoden 2010 samaan ajanjaksoon (ellei toisin ole erikseen mainittu). Laskelmat on tehnyt [Murmanskin alueen tilastokeskus](#). Eurosummat on laskettu 11.11.11 kurssin mukaan.

Teollisuustuotannon indeksi – 98,5 %

Huomattavaa:

Kaivostoiminta – 96,5 %; liikevaihto 62,235 miljardia ruplaa/ 1,439 mrd. €

Prosessiteollisuus – 101,8 %; liikevaihto 61,544 miljardia ruplaa/ 1,477 mrd. €

Sähkön, kaasun ja veden tuotanto ja jakelu – 97,1 %; liikevaihto 31,588 miljardia ruplaa/ 758 milj. €

Maatalous:

Tuotanto - 105,5 %; liikevaihto 2,452 miljardia ruplaa/ 58 milj. €

Rakentaminen:

25,6 %; uutta asuntokantaa rakennettu 4.000 m2.

Kuluttajamarkkinat:

Vähittäiskauppa – 101,9 %; liikevaihto 79,182 miljardia ruplaa/ 1,900 mrd. €

Ruoka (sis. alkoholi ja tupakka) – 102,6 %; liikevaihto 44,369 miljardia ruplaa/ 1,064 mrd. €

Muu kuin ruoka – 101,2 %; liikevaihto 34,813 miljardia ruplaa/ 835 milj. €

Ruokapalvelut (kahvilat, ravintolat jne.)– 100,4 %; liikevaihto 4,555 miljardia ruplaa/ 109 milj. €

Palvelut – 101,6 %; liikevaihto 33,962 miljardia ruplaa/ 815 milj. €

Työvoima:

Kuukausibruttopalkka (keskiarvo tammi-elokuulta 2011) – 108,7 %; 30 425 ruplaa / 730 €

Parhaat palkat kalastuksessa ja kalankasvatuksessa - keskipalkka 48 431 ruplaa/ 1162 €

Työttömiä 8 300 henkilöä. Virallinen työttömyysaste 1,6 %

**Arkangelin talouskehityksen luvut
tammi-syyskuu 2011**

Seuraavassa Arkangelin alueen tuoreimmat talousluvut kuluvan vuoden tammi-syyskuulta. Prosenttilukuja on verrattu vuoden 2010 samaan ajanjaksoon (ellei toisin ole erikseen mainittu). Laskelmat on tehnyt [Murmanskin alueen tilastokeskus](#). Eurosummat on laskettu 11.11.11 kurssin mukaan.

Teollisuustuotannon indeksi – 81,3 %*Huomattavaa:*

Kaivostoiminta – 75,3 %; liikevaihto 92,426 miljardia ruplaa/ 2,218 mrd. €

Prosessiteollisuus – 91,2 %; liikevaihto 65,629 miljardia ruplaa/ 1,575 mrd. €

Sähkön, kaasun ja veden tuotanto ja jakelu – 99,8 %; liikevaihto 20,964 miljardia ruplaa/ 503 milj. €

Maatalous:

Tuotanto - 100,1 %; liikevaihto 9,114 miljardia ruplaa/ 218 milj. €

Rakentaminen:

89,8 %; uutta asuntokantaa rakennettu 104 000 m²

Kuluttajamarkkinat:

Vähittäiskauppa – 111,4 %; liikevaihto 106,949 miljardia ruplaa/ 2,566 mrd. €

Ruoka (sis. alkoholi ja tupakka) – 110,4 %; liikevaihto 56,840 miljardia ruplaa/ 1,364 mrd. €

Muu kuin ruoka – 112,6 %; liikevaihto 50,108 miljardia ruplaa/ 1,2 mrd. €

Ruokapalvelut (kahvilat, ravintolat jne.) – 104,2 %; liikevaihto 4,746 miljardia ruplaa/ 113 milj. €

Palvelut – 104,1 %; liikevaihto 38,627 miljardia ruplaa/ 927 milj. €

Työvoima:

Kuukausibruttopalkka (keskiarvo tammi-elokuulta 2011) – 112 %; 23 773 ruplaa/ 570 €

Korkeimmat palkat kaivosalalla 59 440 ruplaa/ 1426 €

Työttömiä on 11 900. Virallinen työttömyysaste 1,8 %

Tulevia tapahtumia

Maksullisia:

- ["Tulevaisuuteen investoiden"](#)-konferenssi (24–25.11.2011, Petroskoi). Karjalan tasavallan järjestämässä tapahtumassa mietitään kuinka kasvattaa henkistä pääomaa tulevaisuuden haasteita ajatellen.
- [Arctic Region Oil & Gas conference](#) (29.–30.11.2011, Oslo). 7. Arktinen öljy- ja kaasukonferenssi Oslossa
- [Arctic Frontiers 2012](#) – 'Energies of the High North' (22. –27.1.2012, Tromsø). Pohjoisen energiamuodot. Esiintymässä mm. Quebecin luonnonvarojen ministeri, Clément Gingac. Ilmoittautumiset verkossa marraskuussa 2011.
- [Arctic Business Forum](#) (21.–22.2.2011, Rovaniemi). Päivitä tietosi Pohjoisen investoinneista, verkostoidu yli rajojen" ilmoittautumiset tammikuussa 2012.

Ilmaisia:

- [Logistiikka Barentsin alueella](#) (23.11.2011, Murmansk). Esillä Murmanskin logistiikkakeskuksen kehittämiskysymykset, öljy- ja kaasuvarat ja rajayhteistyö Barentsissa.
- [Strengthening the North](#)- Konferenssi (7.12.2011, Rovaniemi). Konferenssissa pohditaan mm. sitä, miten voimme kasvattaa Pohjoisen vetovoimaa. Ilmoittautumiset 1.12.2011 mennessä

Lähteet ja lisätietoa

<http://www.mbnews.com>

<http://www.news29.ru>

<http://murmansk.kp.ru/>

<http://www.gov-murman.ru>

<http://www.nika-media.ru/>

<http://www.news29.ru>

[Barents Observer](#)

<http://www.barentsnova.com>

<http://news.nordportal.ru/>

Seuraavassa numerossa muun muassa:

- Uutisia Venäjän Barentsista;
- Barentsin alueen poliittiset haasteet;
- Uusia yhteistyö- ja investointimahdollisuuksia;